

23. maj 2013. Foredrag ved Scandinavian Avionics A/S - Avionics for aircraft, helicopter and UAV programs.

24. maj 2013. Flyvning med Lynx og EH101.

Kortfattet mødereferat fra medlemsmødet den 23. maj 2013 fra kl. 1530 til kl. 1800 i Eskadrille 723.

Mødet startede tidligere end normalt, hvor JUP bød velkommen til et sponsoreret arrangement med omkring 1 times "Happy Hour" med øl/vand/snacks og sandwich sammen med en mængde snak mellem medlemmer og de forholdsvis få deltagere fra de to andre helikoptereskadre. Det blev samtidigt oplyst, at den tilrejsende engelske briefer, Adrian Clarke, fra ITT Exelis, der var til stede, nødvendigvis skulle af sted med fly inden hans del af den planlagte briefing, men at hans briefing i stedet ville blive afholdt af Finn Tøttenborg fra Scandinavian Avionics A/S.

Efter traktementer startede Søren E. Petersen (V.P. Military Sales) præsentationen af Scandinavian Avionics A/S (SA) med en oversigt over briefing og forklarede, at firmaet kun beskæftiger sig med briefing på engelsk med baggrund i firmaets struktur - derfor overskriften på foredraget.

Firmaet blev startet af Hardy Truelsen i Billund i 1978, og det er nu en familievirksomhed med omkring 120 ansatte med datterselskaber og produktionsselskaber i Sverige, Norge, Grækenland, Malaysia, Bahrain og Indien. Det indledende mål var at servicere den civile luftfartsindustri (hovedsageligt almenflyvningen) med salg, service, vedligeholdelse, installation, udformning/design samt uddannelse og certificering af alle typer elektronik, der anvendes af fly og helikoptere samt relaterede virksomheder. Siden er opgavekomplekset udvidet med landbaserede og skibsbaseret elektronik af forskellig karakter og det militære marked er kommet til. SA har således oprettet et antal logistiske centre, der håndterer alle indkommende opgaver af forskellig karakter, og der er oprettet aftaler med alle betydende fabrikker af diverse former for elektronik til civil og militært anvendelse. Alle former for opgaver kan således løses inden for områderne komponenter, elektroniske komponenter, systemer og det suppleres med en døgnnet rundt service og hjælp til mange kunder verden over. Af de mere specifikke opgaver kan nævnes radarsystemer, computersystemer, inertnavigationssystemer, GPS systemer samt desuden installation og vedligeholdelse af diverse systemer til flykøkkener (galley/pantry). SA arbejder med alle former for autorisationer inden for de normale og mere specielle systemer, der er installeret i moderne luftfartøjer, og de gældende forskrifter fra alle verdenshjørner kan tilgodeses i forbindelse med reparation, dokumentation og certificering. Omfanget af installationer er på 3.000 på mere end 225 luftfartøjstyper i løbet af de seneste 34 år, og en af de seneste tilkomne ydelser er lasermarkering af kabler og fremstilling af kabeltræk.

En stor del af opgaverne ligger inden for EFIS (Electronic Flight Information System) eller sagt på en mere "lægmandsagtig facon" glascockpit, hvor alle de gamle og traditionelle instrumenter/ure/visere er erstattet af en eller flere elektroniske skærme med tilhørende menuer, der kan vise alle ønskede informationer om luftfartøjet og den planlagte rute. I den forbindelse bliver alle oplysninger fra "Jeppesen" om flyveruter, anflyvninger og dermed relateret information overført til skærmene, så de tunge kufferter med alle informationerne er erstattet af elektroniske informationer - og det er slut med de manuelle rettelser.

Udover de egentlige tekniske løsninger og godkendelser er SA også leveringsdygtig i undervisning af piloter, teknikere, teknisk personale og andet personel inden for branchen - alt sammen i henhold til internationale standarder.

SA er i øjeblikket involveret i en række forskellige regeringsprojekter i Danmark, Norge, Sverige, Indien, Bahrain, Abu Dhabi, Tjekkiet og Slovakiet.

SA er blevet involveret i AGS (Alliance Ground Surveillance) projektet efter Danmarks indtræden i 2011 (efter i første omgang ikke at have tilsluttet sig dette NATO-projekt). Projektet arbejder med udgangspunkt i droner og de deltagende lande i projektet (i øjeblikket 13) bidrager med ekspertise og midler til at konstruere og udarbejde basis for, indsamling og videreformidling af informationer. På længere sigt vil der blive deltagelse i støttefunktioner mv. af alle medlemslande i NATO. Det grundlæggende i projektet er indkøb af et antal Global Hawk (anvendes i øjeblikket af USA i mellemøsten) samt de dertil hørende systemer med teknisk og operativt personel for at kunne indhente de nødvendige oplysninger inden for stort set alle former for militær og civil aktivitet, der på et givet tidspunkt må være af interesse for alliancepartnerne. Informationerne skal derefter kunne udveksles med krypterede dataoverførsler med høj hastighed via radioer, og SA er bl.a. involveret i den maritime del af indhentning og transmission af data, og skal levere radiostationer til de danske fregatter.

En del lande anvender radiosystemet TETRA (Terrestrial Trunked Radio) i forbindelse med beredskabskommunikation, og det kan med fordel anvendes i fly og specielt helikoptere, og SA har i Norge vundet kontrakt på installation og vedligeholdelse samt certificering i 30 helikoptere.

SA har samarbejde med ITT Exelis, der er et af de førende selskaber inden for udvikling og produktion af udstyr, der fx anvendes til hurtig dataoverførsler i moderne kommando- og kontrolsystemer.

Selskaber er kendt for sine HCDR (High Capacity Data Radio) radioer, der anvendes i flere varianter, bl.a. landbaserede, skibsbaserede og flybaserede og med overførselshastighed på op til 11 MB/sek.

Vi fik præsenteret en briefing, der havde udgangspunkt i et større antal dokumenterede testforløb i Chile, hvor radioerne blev anvendt i samarbejde mellem faste og mobile landstationer, skibe og fly. Resultaterne var fuldt tilfredsstillende, og E-mail korrespondancen mellem enhederne forløb uden væsentlige problemer, og videotransmissioner var også på et acceptabelt niveau. Radioernes placering havde indledningsvis den normale dækning som højde over horisonten tilsiger, men i forbindelse med fly (P3, Orion) var der fuld dækning med datalink til de involverede enheder. De opstillede krav til ITT Exelis blev mødt under disse afprøvninger, og man var tilsyneladende godt tilfreds i det chilenske forsvar. Radiosystemerne har desuden været afprøvet i andre lande med Lynx helikopter, C-130 transportfly og E3 radarvarslingsfly.

Der var derefter tid til at komme tilbage til værelserne og gøre klar til aftenen, der startede kl. 1900 med en velkomstdrink i baren i officersmessen. Kl. 1930 var langbordet klar til en treretters middag, hvorunder snakken gik rigtig livligt på langs og tværs af bordet for de 29 deltagere - hovedsageligt medlemmer.

Der var endnu en gang en stor og helhjertet tak til Scandinavian Avionics A/S for endnu en gang at have gjort det muligt at afholde en festlig aften i forbindelse med det traditionelle Karupmøde.

KAS mindede medlemmerne om, at det nu er 10 år siden, at den blev stiftet - og forhåbentlig er der mange år i organisationen endnu.

Der var desuden flere tilkendegivelser af, at foreningen tilsyneladende er i god gænge, men der blev også efterlyst et mere langsigtet udsyn for at fortsætte med rekrutteringen af medlemmer. Der er tilsyneladende ikke den helt store forståelse blandt det tjenstgørende personel for, at historien egentlig allerede nu er startet for deres vedkommende og, at de meget snart også selv vil være en del af historien og dermed baggrunden for foreningens fremtidige virke. Det må desværre konstateres, at der ikke er en særlig stor procentdel af de tjenstgørende, der er medlemmer.

Middagen var som sædvanlig meget vellykket, og der blev ikke sparet på hverken vand eller vin, og som afslutning på det flotte traktement var der "kaffe og kage" i baren.

#####

Fredag morgen den 24. maj 2013 var alle klar kl. 0800 i ESK 723 briefingrum, så udover dagsprogrammet med 2 operative fly var der også vejrudsigten, der lovede godt for weekenden. Derefter var der fælles morgenbord for omkring 60 deltagere, og foreningen var som sædvanlig vært for traktementets væsentligste dele: smør, ost, rullepølse, marmelade, brød og rundstykker - medens kaffen kom fra automaten.

Efter oprydning og bordaftørring var der tid til lidt ekstra snak, og flere af aftenens historier blev genfortalt sammen med nye og dertil en sjat løse rygter! Omkring kl. 0930 kunne det til en behagelig afveksling bydes på klargøring og briefing forud for flyvture i Lynx og EH101. Der var en helt utrolig god stemning i forbindelse med flyvningerne, og det er absolut ikke for meget sagt, at oplevelsen af luftfartøjet fra ESK 722 var en meget anderledes og betydende oplevelse for de af medlemmerne, der var så heldige at blive løftet i en kort periode.

Efter at have sundet sig på oplevelserne og fået snakket en smule mere var det tid til omkring ellevetiden at sige farvel og på gensyn samt at fortsætte i forskellige retninger med mange og gode oplevelser i bagagen.

Venlig hilsen

Villy